

СТАНОВИЩЕ

от д-р Калина Иванова Алексиева – професор в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по: област на висше образование *1. Педагогически науки*,
професионално направление *1.3. Педагогика на обучението по ...*,
докторска програма *Методика на обучението по математика*

Автор: *Кети Агоп Ангелова*

Тема: *„Технологичен модел за педагогическо взаимодействие при формиране на елементарни количествени представи при 6-7-годишните деца“*

Научен ръководител: *доц. д-р Димитрина Петрова Капитанова – ПУ „Паисий Хилендарски“*

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № РД-22-2102 от 27.10.2025 г. на ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема *„Технологичен модел за педагогическо взаимодействие при формиране на елементарни количествени представи при 6-7-годишните деца“* за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по: област на висше образование *1. Педагогически науки*, професионално направление *1.3. Педагогика на обучението по ...*, докторска програма *Методика на обучението по математика*. Автор на дисертационния труд е *Кети Агоп Ангелова* – докторантка в редовна форма към катедра „Начална училищна педагогика“, с научен ръководител *доц. д-р Димитрина Петрова Капитанова* от ПУ „Паисий Хилендарски“.

Представеният от *Кети Агоп Ангелова* комплект материали на хартиен носител е в съответствие с чл. 36. (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, включва следните документи:

- молба до ректора на ПУ за разкриване на процедура за защита на дисертационен труд;
- автобиография в европейски формат;
- протокол от катедрения съвет, свързан с докладване на готовността за откриване на процедура и с предварително обсъждане на дисертационен труд;
- дисертационен труд;
- автореферат;
- списък на научните публикации по темата на дисертацията;
- копия на научните публикации;
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи.

Докторантът е приложил 5 броя публикации към процедурата.

Докторантката *Кети Ангелова* е придобила магистърска степен по специалност *Предучилищна и начална училищна педагогика* в ПУ „Паисий Хилендарски“. В периода 2021 – 2022 г. е учител в ДГ „Славей“ и ДГ „Ралица“, а от 2023 г. до настоящия момент заема длъжността асистент в ПУ „Паисий Хилендарски“.

2. Актуалност на тематиката

Представената тематика в дисертацията е предопределена от потребността на съвременното от нова концепция за предучилищното образование, която дефинира нови образователни цели и политики. Авторката представя иновативен, интердисциплинарен технологичен мо-

дел на педагогическо взаимодействие, който в максимална степен отговаря на съвременните нужди и възможности на всяко дете и изискванията на обществото като цяло, от което се нуждае предучилищното математическо образование.

3. Познаване на проблема

Докторантката показва познаване на основните проблеми, отнасящи се до предучилищното математическо образование и прави съпоставка с изследванията на утвърдени педагози, психолози и методици, ангажирани по тази тема. Направени са задълбочени проучвания, свързани с изясняването на някои специфични аспекти в обучително-възпитателния процес на 6–7-годишните деца в периода на формиране на знания, умения и компетентности от ядро количествени отношения. Представена е библиография с обем от 149 източника основно - книги, учебници, помагала, статии в списания и документи.

4. Методика на изследването

Избраната от докторантката методика за провеждане на изследването е адекватна на поставените цели и задачи. Удачно са подбрани методите и средствата за тяхната реализация. В експерименталното проучване са използвани разнообразни изследователски методи, коректно подбрани с оглед на спецификата на изследвания проблем и възрастовите особености на децата в предучилищна възраст.

За постигане на заложените в модела цел и задачи са включени общо 17 интердисциплинарни педагогически ситуации с тематичен контекст: „Математика в приказки и творчество“, разпределени в три отделни модула. В изследователската работа участват общо 244 деца и 48 педагози.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационния труд се състои от основен текст с обем 311 стр., от които 199 стр. основен текст, а останалите библиография и приложения. Обособени са: увод, три глави, извод, заключение, приложения. По темата са използвани 149 източника.

В увода е обоснована актуалността на темата, правилно са определени: обект, предмет, цели, хипотези, задачи и значимост на дисертационното изследване.

В **глава първа** „Теоретична постановка на проблема“ докторантката разглежда: Дидактическите аспекти на обучението по математика в детската градина; Съвременните педагогически технологии и модели на обучение в предучилищна възраст; Теоретични модели за формиране на количествени представи в предучилищна възраст, както и образователното съдържание на ядро „Количествени отношения“ в направление „Математика“ и понятията интердисциплинарност, интегративност и проектно-базирано обучение в предучилищното образование.

В **глава втора** структурирано е представен *Дизайнът на дисертационното изследване*. Целта, задачите, обектът, предметът, хипотезите и методите на изследване са адекватно формулирани. За статистическа обработка на събраните данни от експеримента са приложени методи за проверка на надеждността чрез Алфа на Кронбах, Тест на Ман-Уитни за рангови данни за две независими извадки, дескриптивна статистика и др. Използван е специализиран софтуер **Microsoft Excel**, с добавени статистически функции.

В същата глава е описан *инструментарият на педагогическото изследване*. На този етап от дисертационния труд авторът представя специално разработен *иновативен технологичен модел за педагогическо взаимодействие*, разгърнат в **три отделни модула**:

✓ **Модул 1 (Интердисциплинарен технологичен модел)** – включва 8 педагогически ситуации, по време на които децата се запознават с литературна творба – приказка. Съобразно съдържанието на творбата са формулирани по 6 познавателни задачи, включени в работен лист към всяка приказка поотделно.

✓ **Модул 2 (Дидактични подвижни игри)** – включва 2 педагогически ситуации с общо 10 броя подвижни дидактични игри с математическа насоченост.

✓ **Модул 3 (Интердисциплинарен ИКТ технологичен модел)** – включва 5 иновативни педагогически ситуации, проведени с интерактивна дъска и допълнителна творческа ангажираност на децата.

Коректно е представена експерименталната работа и организацията на педагогическото изследване с 244 деца от градовете Пловдив, Хасково и София и 48 учители.

В **глава трета** „*Резултати от експерименталното изследване*“ са анализирани и обобщени резултатите от работата по провеждането на педагогическия експеримент и апробирането на разработения иновативен технологичен модел. Представени са резултати от анкетно проучване (Анкетна карта 1 и Анкетна карта 2) на педагогически специалисти, преди и след апробирането на модела. Анализът на резултатите от експерименталната работа и анкетите с детските педагози потвърждават тезата, че моделът успешно работи в реална педагогическа среда и води до значително по-добри резултати от обучението по математика в подготвителна група на ДГ. Това е доказателство в подкрепа на допускането, че прилагането на предложения в дисертационния труд *интерактивен модел* на обучение ще допринесе за повишаване на интелектуалната и математическа грамотност на децата и ще ги подготви за училище.

Направените от Кети Ангелова изводи и заключение са напълно потвърдени чрез използваните научни методи.

Приемам формулираните от автора теоретични и практико-приложни приноси. Като основни *научно-приложни* приноси можем да открием:

✓ Изяснени са някои специфични аспекти в обучително-възпитателния процес на децата от подготвителните групи в периода на формиране на знания, умения и компетентности от ядро „Количествени отношения“;

✓ Разработване на *авторска концептуална рамка* за интерактивно обучение в предучилищна възраст с 6 – 7-годишни деца, основана на съвременните постижения в педагогическата и дигиталната технология;

✓ Научно аргументиране на връзката между дигиталната грамотност на педагогическите кадри и ефективността на формирането на количествени представи у децата в предучилищна възраст;

Основните приноси с *практико-приложен характер* са:

✓ Създаден и апробиран е технологичен модел на педагогическо взаимодействие за формиране на количествени представи при 6 – 7- годишни деца, който интегрира интерактивни технологии, игрови методи и интердисциплинарни подходи;

✓ Разработени са набор от педагогически ситуации и игри с богата методическа насоченост за улесняване процеса на формиране на елементарни представи и компетентности за количествени отношения при деца от подготвителна група на ДГ;

✓ Проведени са обучения за педагози с цел усвояване на иновативния модел и подходите, което създава предпоставки за повишаване на професионалната им компетентност и адаптивност към съвременните образователни предизвикателства.

Изброените по-горе приноси, както и изчерпателното описание на проведеното изследване и педагогически експеримент представят Ангелова, като изграден изследовател.

6. Преценка на публикациите и на личния принос на докторанта

Към дисертацията са приложени общо 5 публикации, в които Кети Ангелова е единствен автор. Четири от статиите са в годишници, сборници, списания и форуми на Педагогич-

чески факултет на ПУ и са публикувани в Пловдивското университетско издателство „Паисий Хилендарски“ и една статия е в сборник с доклади на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

Данните и резултатите от проведените проучвания (анкети, измервания, експерименти) от предложения списък с публикации на докторанта ми дават основание да считам, че резултатите са достатъчно апробирани пред специализираната научна общност и отговарят на минималните национални изисквания по процедурата за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

7. Автореферат

Авторефератът е разработен съобразно изискванията и дава пълна представа за структурата и съдържанието на дисертационния труд. Общият обем е от 32 страници и съдържа основни идеи, резултати и анализи от проведените изследвания, изводи и научни приноси.

Нямам основания да се съмнявам за плагиатство в дадената дисертация и считам, че тя е лично дело на автора.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

От представения критичен анализ и оценка на разработката следва, че е налице интересно и актуално изследване с богато теоретично и практическо значение. Бих препоръчала на докторантката да продължи работата си в тази насока и да популяризира научния си труд сред колеги, студенти и родители, за да може получените в него изводи и приноси реално да бъдат използвани.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научноприложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Дисертационният труд показва, че докторантът Кети Агоп Ангелова **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност Методика на обучението по математика, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Имайки предвид гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено в дисертационния труд, автореферата, постигнатите резултати и приноси.

Предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Кети Агоп Ангелова в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ..., докторска програма „Методика на обучението по математика“.

10.11.2025 г.

Изготвил становището:

(подпис)

(проф. д-р Калина Алексиева)